

INVENTAR ARHIVA KRČKE BISKUPIJE (Kratki pregled)

Krčka biskupija potječe iz ranokršćanskih vremena, te je do god. 1828. obuhvaćala otok Krk, a neko vrijeme ranije i dio kopna u Vinodolu. Bulom »Locum Beati Patri« od 30. VI 1828. pripojene su joj isto tako stare biskupije: Rab i Osor. Danas, dakle, obuhvaća područje Kvarnerskih otoka, i to: Krk, Rab, dio Paga, Cres, Lošinj, Unije, Susak, Ilovik, te Velike i Male Srakane. Na to područje odnosi se i ovaj arhiv. Do sjedinjenja g. 1828. svaka od ovih biskupija imala je svoj arhiv. Od sjedinjenja dalje arhiv je zajednički.

Arhiv Rapske biskupije koji obuhvaća razdoblje do oko g 1800. nalazi se u Rabu kod Nadžupskog ureda. Njegov je sadržaj na svoj način iscrpno pobilježio O. Odorik Badurina, franjevac. Njegov se rad nalazi u Kamporu kod franjevacu.

Arhiv Osorske biskupije nalazi se kod ovog Ordinarijata kao posebno tijelo. On ima 147 svezaka sređenih po razdobljima pojedinih biskupa. Počinju s god. 1512. Definitivno je katalogiziran godine 1951. po prof. Vjekoslavu Štefaniću i prof. Leu Košuti kao izaslanicima JAZU-a. Katalog je stampala JAZU god. 1951.

Arhiv Krčke biskupije nalazi se kod ovog Ordinarijata. Stariji arhiv počinje s god. 1500. te ide uglavnom do god. 1815. Ima pojedinačno u prijepisu ili citiranju i ranijih spisa od god. 1500. Tako jedan kartular s prijepisima dokumenata od 1400—1800. god. (Jura Ecclesiae Veglensis). Ovaj arhiv obuhvaća 40 svezaka, i to: 23 sveska akta biskupa, 2 sveska pastirskih pohoda, 4 sveska građanskih i kaznenih parnica, 1 svez. prijepisa dokumenata, 1 katastik kapela na otoku, 2 sveska notarskih spisa, 3 notarske knjige te spomenuti kartular »Jura ecclesie Veglensis«. Popis ovog arhiva izvršili su za Historijski arhiv u Rijeci god. 1968—1970. kancelar ovog Ordinarijata Ivan Žic i tajnik Mihovil Bolonić. Popis je izašao u Vjesniku Hist. arhiva u Rijeci i Pazinu, svezak XV, Rijeka 1970.

Novi arhiv krčke biskupije počinje s godinom 1815. Obuhvaća preko 550 svezaka sređenih spisa. Od tih oko 350 svezaka spisa redovite administracije sve do danas i oko 100 svezaka Školskog arhiva. To je gradivo iz prošlog stoljeća dok su svećenici bili i učitelji osnovnih škola te je Ordinarijat vodio nadzor i brigu oko nastave. Oko 60 svezaka sadrži spise ekonomske naravi kao dozvole za gradnje, popravke, nabavke itd. Od dvadesetih godina ovog st. ovakve se spise više ne odjeljuje od ostalih u arhivu. Posebni odio imaju i matrimonijalni spisi, kojih ima 20 svezaka.

Osim navedenih svezaka ovaj arhiv ima jedan veliki ormar pun »Prijeписа računa« svih crkvenih bića u biskupiji od polovice prošlog st. do god. 1944. Djelomično manjkav, jer za područje Osorske biskupije nema prijepisa. Njegovi prijepisi su za vrijeme Italije preneseni u Zadar i još nisu nama restituirani. Katkad manjka i po koje godište naših župa.

Ovi su prijepisi računa svrstani po sukcesivnim godinama u svežnje i to u grupama po dekanatima.

Postoje i »Matice-parice« od god. 1837, ali i tu djelomično manjka, vo. Manjkave s obzirom na to, da su prijepisi matica župa bivše Osorske biskupije također do god. 1949. u Zadru, te što i naše neke župe nisu potpune. Neke župe su i bile osnovane iza ove godine. Matice-parice svrstane su po župama sukcesivno po godinama.

Još postoji jedan ormar koji bismo mogli nazvati »Miscellanea«. U njemu su spisi raznih zaklada, radnje pastoralnih konferencija, župnički ispiti, tiskara Kurycta, neke računске knjige itd.

Ormar sa spisima Biskupske Menze u kojem su spisi od prvih decenija prošlog st. do god. 1946. odnose se na Menze. Tu su također Menzini inventari stariji, i to učinjeni god. 1970. i dalje u raznim prigodama. Neki posjedovni listovi i mape.

Stariji arhiv Krčke biskupije i osorski arhiv nalaze se u jednom drvenom ormaru od dva dijela u posebnoj sobi u prvom katu Biskupskog dvora. Sav ostali arhiv osim novijih svezaka nalazi se u posebnoj suhoj dvorani u prizemlju dvora u zatvorenim drvenim ormarima.

Svi su spisi od god. 1815. dalje protokolirani kroz isti protokol Ordinarijata, osim školskog arhiva koji ima svoje protokole. Protokoli Ordinarijata od god. 1815. do 1968. uvezani su i nalaze se u posebnim ormarima u kancelariji. Protokoli školskog arhiva nisu uvezani i nalaze se u istom ormaru gdje su i pripadajući spisi.

Od godine 1870. dalje ima i kakav takav indeks spisa. Taj je za razdoblje od 1870—1920. godine dosta nepraktičan, jer je poredan po alfabetskom redu materije. Od god. 1920. dalje je poredan po župama i po vrstama materijala.

Arhiv Stolnog kaptola

U jednoj prostoriji Stolne crkve nalazi se arhiv Stolnog kaptola koji počinje sa 1500. godinom te ide do godine 1965. Ima što svezaka spisa što rukopisnih knjiga (zapisnici sjednica, upravne knjige itd.) oko 40. Arhiv nije popisao, ali predstoji popisivanje.

Arhiv župnih ureda

Svaki župni ured ima svoj arhiv i protokole. Protokolacija počinje s god. 1815. Ima župa koje su nastale kasnije. Značajni arhivi su oni u župama koje su imale kaptole. Tako na otoku Krku: Omišalj, Vrbnik, Baška, Dobrinj, Dubašnica, Poljica, Krk. Na drugim otocima: Rab, Osor, Cres. Većina tih župa imale su knjiga pisanih glagoljicom. Na otoku Krku su popisane od prof. Štefanića te štampane u njegovoj knjizi: Glagolski rukopisi otoka Krka. Zagreb JAZU 1960. god.

Ivan Žic i Mihovil Bolonić